

Zaaknummer : 01081499
Ons Kenmerk : ODH858951
Datum : 18 december 2023

Besluit

artikel 7.17 van de Wet milieubeheer

Onderwerp

Op 28 augustus 2023 hebben wij een mededeling als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) ontvangen. De mededeling is ingediend in verband met de tegelijkertijd ingediende aanvraag in het kader van de Waterwet voor een vergunning voor het onttrekken en weer in de bodem brengen van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem. Het open bodemenergiesysteem zal worden toegepast voor de klimatisering van het schoolgebouw aan de Sportlaan 80 te Rotterdam. De aanleg en gebruik van het bodemenergiesysteem betreft een activiteit waarvoor op grond van categorie 15.2 van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) een m.e.r.-beoordeling benodigd is.

Besluit

Wij besluiten dat voor de activiteit waarvoor de mededeling is gedaan geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen dit besluit wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidend schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 28 augustus 2023 hebben wij een mededeling als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) ontvangen. De mededeling is ingediend in verband met de tegelijkertijd ingediende aanvraag in het kader van de Waterwet voor een vergunning voor het onttrekken en weer in de bodem brengen van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem. Het open bodemenergiesysteem zal worden toegepast voor de klimatisering van het schoolgebouw aan de Sportlaan 80 te Rotterdam. Het betreft een monobron die beoogd is aan de zuidoostzijde van de nieuwgebouw. De aanleg en gebruik van het bodemenergiesysteem betreft een activiteit waarvoor op grond van categorie 15.2 van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) een m.e.r.-beoordeling benodigd is.

Bij de mededeling is het volgende stuk gevoegd:

- Prinses Margrietschool Rotterdam, Effectenstudie open bodemenergiesysteem inclusief aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordelingstoets, voor open bodemenergiesystemen tot 50 m³/uur, 250.000 m³/jaar en dieper dan 20 m-mv. Installeet Advies, referentie IA03411ES Definitief, 24 augustus 2023.

Procedure

Artikel 7.17, eerste lid, van de Wm is toegepast op deze beschikking.

Volledigheid van de mededeling en aanvullingen

Naar aanleiding van de effectenstudie bij de mededeling hadden wij nog enige vragen. Op 27 september 2023 hebben wij daartoe een verzoek om aanvullende gegevens verzonden (brief met kenmerk ODH818922).

Naar aanleiding van het vorenstaande hebben wij op 23 oktober 2023 de volgende aanvullingen op de mededeling ontvangen:

- Prinses Margrietschool Rotterdam, Effectenstudie open bodemenergiesysteem inclusief aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordelingstoets, voor open bodemenergiesystemen tot 50 m³/uur, 250.000 m³/jaar en dieper dan 20 m-mv. Installeet Advies, referentie IA03411ES, 03 Definitief, 23 oktober 2023.

Naar aanleiding van het advies van 4 oktober 2023 dat wij van de DCMR Milieudienst Rijnmond hebben ontvangen (zie hieronder), hebben wij desverzocht een nieuwe versie van de effectenstudie met de titel: "Prinses Margrietschool Rotterdam, Effectenstudie open bodemenergiesysteem inclusief aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordelingstoets, voor open bodemenergiesystemen tot 50 m³/uur, 250.000 m³/jaar en dieper dan 20 m-mv. Installeet Advies, referentie IA03411ES, 05 Definitief, 11-12-2023" ontvangen. In paragraaf 6.4 wordt ingegaan op de inhoud van het advies van de DCMR van 4 oktober 2023.

Met deze aanvullingen hadden wij voldoende informatie om te kunnen besluiten.

Advies

Op 22 september 2023 hebben wij de DCMR Milieudienst Rijnmond in de gelegenheid gesteld te adviseren over deze mededeling.

Op 4 oktober 2023 hebben wij advies ontvangen van de DMCR. Dit advies luidde als volgt:

“Voornemen

Het voornemen betreft de realisatie van een open bodemenergiesysteem (monobron). Het bodemenergiesysteem zal in combinatie met de gebouwzijdige installatie deel uit gaan maken van de totale installatie voor warmte en koude. De activiteit heeft betrekking op een werk voor het onttrekken of

kunstmatig aanvullen van grondwater waarbij maximaal 24.120 m³ water wordt verplaatst. Dit is minder dan 1,5 miljoen m³ waardoor er kan worden volstaan met een vormvrij m.e.r. beoordeling.

Conclusie

De aanmeldingsnotitie van 24 augustus 2023 gaat voldoende in op de vereisten voor een aanmeldingsnotitie.

Volgens mijn informatie is er in de directe nabijheid geen project in uitvoering dat van invloed kan zijn of een belemmering van vormen voor de realisatie van het warmte energiesysteem aan de Sportlaan 80 te Rotterdam. Ik wijs u erop dat deze locatie ligt in een potentieel risicogebied van voormalige boorputlocaties van de NAM, waarbij door de gemeente Rotterdam geconstateerd is dat er mogelijk sprake is van lekkende afgesloten aardgasboorputten. Er is in de nabijheid van deze boorputten een risico op het vrijkomen van methaan uit de ondiepe bodem. In de bijlage van deze brief vindt u een kaartje met deze voormalige boorputten met rood omcirkeld de locatie. Indien u nog vragen heeft m.b.t. deze voormalige boorputten kunt u contact opnemen met de heer R.L. Knegt van de gemeente Rotterdam bereikbaar via rl.knegt@rotterdam.nl of de heer A. den Outer a.denouter@Rotterdam.nl.”

Reactie ODH op het advies

We hebben het advies voorgelegd aan de aanvrager met de vraag hoe de aanvrager rekening houdt met deze mogelijkheid. De aanvrager heeft een aanvullende passage in de effectenstudie opgenomen, waarin wordt beschreven dat de dichtstbijzijnde boorlocatie voor aardgas zich op ca. 600 meter ten noordoosten van de projectlocatie bevindt. De aardgasputten hebben gas geproduceerd uit de Vlieland zandsteenformatie op een diepte van ca. 1000 meter. Eventuele lekkages naar het oppervlakte zullen ontstaan via de aardgasput zelf. De aardgasboorlocaties en directe omgeving ervan zijn hierdoor risicogebied. Vanwege de afstand is het risico op de projectlocatie nihil.

Tevens geeft de aanvrager aan dat de kans op een ondergrondse lekkage, waarbij gas uit de Vlieland formatie in de grondwaterlagen terecht komt waarin open bodemenergiesystemen worden toegepast, verwaarloosbaar klein wordt geacht. Het volledige boorgat van de gasboring is afgesloten van omliggende formaties door middel van een stalen casing en gecementeerd boorgat.

De DCMR geeft in haar advies aan dat de afgesloten boorputten kunnen lekken. Wij stemmen dan ook niet in met de opmerking van de aanvrager dat de kans op een ondergrondse lekkage verwaarloosbaar klein is. Wel kunnen we ons vinden in de overweging dat eventuele lekkages naar het oppervlakte zullen ontstaan via de aardgasput zelf, omdat alleen bij de aardgasput een lek kan zitten tussen de boring en de boorgatwand.

Een risico op het vrijkomen van methaan uit de ondiepe bodem is geen afwegingscriterium voor het wel of niet vergunnen van een open bodemenergiesysteem. Wel adviseren wij de uitvoerende partij om bij de werkzaamheden rekening te houden met dit risico en zo nodig extra voorzorgsmaatregelen te nemen.

M.e.r. beoordeling

M.e.r.- (beoordelings)plicht (onder drempelwaarden D-lijst)

De activiteit valt onder onderdeel D onder 15.2 van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Nu de drempelwaarde van de daarin vermelde categorie van gevallen niet wordt overschreden moeten wij als bevoegd gezag, gelet op artikel 2, vijfde lid, tweede volzin en onder b, van het Besluit m.e.r., toepassing geven aan de regels voor een m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 7.16, 7.17, eerste tot en met vierde lid, 7.18, 7.19, eerste en tweede lid, en 7.20a van de Wet milieubeheer. Dit betekent onder meer dat wij als bevoegd gezag bij onze beslissing rekening moeten houden met de relevante criteria genoemd in bijlage III bij de mer-richtlijn: Richtlijn 2011/92/ELI van het Europees

Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2012, L 26) als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Bij deze criteria dienen wij te kijken naar 1) de kenmerken van het project, 2) de plaats van het project en 3) de kenmerken van het potentiële effect.

Aan de hand van de aanmeldingsnotitie/mededeling hebben wij het volgende geconstateerd.

Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Het project betreft een beoogde aanleg en het in werking stellen en houden van een bodemenergiesysteem. Er wordt voorzien in een monobron die ondergronds zal bestaan uit één koud filter en één warm filter, waarbij het koude de filters in het derde watervoerende pakket zullen worden geplaatst. De effectieve filterlengte zal naar verwachting minimaal 8 m bedragen in het traject van 90 tot 240 m beneden maaiveld. In de winterperiode (verwarmingsperioden) wordt maximaal 14.520 m³ grondwater onttrokken aan de warme bron en, na afkoeling tot gemiddeld circa 9 °C, in de koude bron geïnfiltrerd. In de zomerperiode (koelperioden) wordt maximaal 9.600 m³ grondwater opgepompt uit de koude bron en, na opwarming tot gemiddeld 17 °C, in de warme bron geïnfiltrerd. De maximale infiltratietemperatuur bedraagt 25°C. Het maximale debiet bedraagt in zowel de winter- als zomerperiode 30 m³ per uur. Er is sprake van een koudeoverschot van 151 %.

Energiebesparing en emissiereductie

Door het toepassen van energieopslag middels het open bodemenergiesysteem kan jaarlijks 134.195 MJ aan energie ten opzichte van een conventionele installatie worden bespaard. Deze energiebesparing leidt tot een jaarlijkse emissiereductie van circa 9,2 ton CO₂.

Productie van afvalstoffen

Bij de oprichting van het bodemenergiesysteem komt naar verwachting 2.200 m³ ontwikkelwater vrij. De definitieve keuze voor de lozingsroute van het ontwikkelwater wordt gemaakt aan de hand van de technische mogelijkheden. Mogelijk wordt het ontwikkelwater geloosd op het riool. Een eventuele toestemming voor lozen op het riool wordt in een later stadium van het project aangevraagd bij het bevoegd gezag. Bij een toestemming zal het bevoegd gezag waar nodig maatregelen voorschrijven om nadelige milieugevolgen te voorkomen of beperken. Het opgepompte grondwater is zout.

Spuihoeveelheid

In verband met preventief onderhoud van de bronnen worden deze een aantal keer per jaar gespuid. Bij deze actie wordt uit de bronnen enige tijd grondwater onttrokken met het maximale debiet. Per jaar zal niet meer dan 200 m³ extra grondwater worden gespuid. Het spuiwater zal worden geloosd. Waar mogelijk wordt voor het lozen van het spuiwater gebruik gemaakt van een lozing in de bodem. In de Waterwetvergunning zal deze mogelijkheid geboden worden en zullen er voorschriften voor opgenomen worden. Indien dit niet mogelijk blijkt, zal worden beoogd het water te lozen op het riool. Toestemming voor lozen op het riool wordt dan in een later stadium van het project aangevraagd bij het bevoegd gezag. Bij een toestemming zal het bevoegd gezag waar nodig maatregelen voorschrijven om nadelige milieugevolgen te voorkomen of beperken. Ook het opgepompte spuiwater zal zout zijn.

Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn is in het bijzonder in overweging genomen het bestaande grondgebruik, de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het

regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied, het opnamevermogen van het natuurlijke milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende type gebieden:

- wetlands;
- kustgebieden;
- berg- en bosgebieden;
- reservaten en natuurparken;
- gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
- speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens richtlijn 79/409/EEG en richtlijn 92/43/EEG;
- gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
- gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
- landschappen van historische, cultureel of archeologisch belang.

Het terrein waar het bodemenergiesysteem zal worden aangelegd en gebruikt, ligt niet in of binnen enkele kilometers van Natura 2000-gebieden. De locatie is niet gelegen in of nabij een grondwaterbeschermingsgebied. In de omgeving (binnen het verwachte invloedsgebied) van het bodemenergiesysteem zijn geen historisch waardevolle, archeologische of aardkundige waarden bekend. De locatie is gelegen in stedelijk gebied, er is bebouwing aanwezig nabij de projectlocatie. Deze bebouwing is onderheid.

Zoals in het advies van de DCMR is aangegeven, ligt de locatie in een gebied waar aardgas gewonnen is. De aardgasputten hebben gas geproduceerd uit de Vlieland zandsteenformatie op een diepte van ca. 1000 meter. De dichtstbijzijnde boorlocatie voor aardgas bevindt zich op ca. 600 meter ten noordoosten van de projectlocatie. De aardgasputten hebben gas geproduceerd uit de Vlieland zandsteenformatie op een diepte van ca. 1000 meter. Eventuele lekkages naar het oppervlakte zullen ontstaan via de aardgasput zelf. De aardgasboorlocaties en directe omgeving ervan zijn hierdoor risicogebied. Vanwege de afstand tot de dichtstbijzijnde boorlocatie is het risico op de projectlocatie nihil.

Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project is in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging genomen het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking), het grensoverschrijdende karakter van het effect, de orde van grootte en de complexiteit van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Om de mogelijke effecten van het beoogde open bodemenergiesysteem op omgevingsbelangen te bepalen, is de effectenstudie “Prinses Margrietschool Rotterdam, Effectenstudie open bodemenergiesysteem inclusief aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordelingstoets, voor open bodemenergiesystemen tot 50 m³/uur, 250.000 m³/jaar en dieper dan 20 m-mv. Installeert Advies, referentie IA03411ES Definitief, 24 augustus 2023” opgesteld. Voor deze m.e.r.-beoordeling hebben wij de verbeterde versie van 23 oktober 2023 gebruikt.

Grondwaterstands- en stijghoogteveranderingen

Het hydrologische invloedsgebied reikt tot maximaal 450 m van de bronnen. De maximale stijghoogteverandering bedraagt 5 m in zowel het warme als in het koude bronfilter in het derde watervoerend pakket. De grondwaterstandveranderingen en stijghoogteverandering in het eerste en in het tweede watervoerend pakket worden in een effectenstudie voor kleine systemen niet bepaald. Het zoet-brakgrensvlak ligt op ongeveer 60 m -mv, in het tweede watervoerend pakket. Gezien de ligging van het zoet-brakgrensvlak wordt dit niet negatief beïnvloed. Binnen het hydrologische invloedsgebied van het beoogde systeem liggen geen andere (open of gesloten) bodemenergiesystemen.

Hydrothermische invloedsgebied

Het beoogde systeem heeft een koudeoverschot van 151 %. Het hydrothermische invloedsgebied van het beoogde systeem reikt tot maximaal 100 m van de bronnen. In het berekende thermische invloedsgebied van het bodemenergiesysteem bevinden zich geen andere bodemenergiesystemen.

Zettingen en effect op natuur en archeologische waarden

Zettingen en effecten op natuur en archeologische waarden hoeven in een effectenstudie voor kleine systemen niet bepaald te worden.

Conclusie

Gelet op het vorenstaande overwegen wij dat naar aanleiding van de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben.

Nu uitgesloten kan worden dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, is er geen aanleiding om een milieueffectrapport op te stellen.

Bijlage 1 potentieel risicogebied van voormalige boorputlocaties van de NAM

Ons kenmerk
2275812_5169939

